	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 1 от 6 стр.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФОЗ
(Проф. д-р С. Янкуловска, д.м.н.)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2019/2020 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

„МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ“

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
“ВПИШИ ОКС”

СПЕЦИАЛНОСТ:
“ОПАЗВАНЕ И КОНТРОЛ НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ“

ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

ПЛЕВЕН

2020 г.

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 2 от 6 стр.

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА НА ЛЕКЦИИТЕ ПО „МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ”	Часове
1.	Предмет и задачи на медицинската паразитология.	2
2.	Инвазионен процес.	2
3.	Епидемичен процес при паразитозите.	2
4.	Организация на борбата с местните и внасяните паразитози.	2
5.	Амебиаза, жиардиаза.	2
6.	Малария.	2
7.	Висцерална, кожна и кожно-лигавична лайшманиоза.	2
8.	Токсоплазмоза. Индикаторни паразитози за СПИН.	2
9.	Ентеробиоза, аскаридоза, трихоцефалоза.	2
10.	Трихинелоза, стронгилоидоза, трихостронгилидоза.	2
11.	Ехинококоза.	2
12.	Тениаринхоза, тениоза, цистицеркоза, хименолепидоза.	2
13.	Урогенитална, чревна и японска шистозоматози.	2
14.	Фасциолоза. Дикроцелиоза.	2
15.	Кръвосмучещи членестоноги - ектопаразити.	2
	ОБЩО	30

ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ:

1. Предмет и задачи на медицинската паразитология. (2 ч.)

Историческо развитие на дисциплината по света и в България. Екологични аспекти на паразитизмът като биологично явление. Паразитни видове в природата и по човека: протозои, хелминти и артроподи (членестоноги). Зоологична и екологична класификация на паразитите. Видове гостоприемници – крайни, междинни, резервоарни.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 3 от 6 стр.

2. Инвазионен процес. (2 ч.)

Общи патогенетични механизми на въздействие върху организма на гостоприемника – механо-травматично, токсо-алергично, отнемане на хранителни вещества и витамини, входна врата за вторична инфекция, туморообразуване. Имунитет. Основни симптоми и синдроми при паразитозите. Безсимптомно носителство. Опортюнистични паразитози.

3. Епидемичен процес при паразитозите – закономерности. (2 ч.)

Основни звена на епидемичния процес. Източници на паразитози: антропонози, зоонози (антропо-зоонози и зоо-антропонози). Епидемиологична класификация на паразитозите. Космополитни и ендемични паразитози. Географско разпространение на паразитозите. Местни (автохтонни) и внасяни паразитози.

4. Организация на борбата с местните и внасяни в страната паразитози. (2 ч.)

Структура на паразитологичната здравна мрежа. РИОКОЗ – задачи и функции на паразитологичното звено по организацията на борбата с местните и внасяни паразитози. Диспансеризация на паразитно болните с периодичен диспансерен контрол – метод на активна профилактика. Профилактични програми, мероприятия за борба с паразитозите. Актуална нормативна база, регламентираща контрола на паразитозите у нас.

5. Биологична характеристика на патогенните протозои. (2 ч.)

Систематика на протозойните паразити. Амебиаза – безсимптомно носителство и клинично изявена форма. Чревна и извънчревна амебиаза. Епидемиологична характеристика. Екопаразитози – заболявания причинени от свободно живеещи амеби. Неглериоза и акантамебиаза. Жиардиаза. Безсимптомно носителство и жиардиазен ентерит.

6. Малария. (2 ч.)

Видове причинители, биология. Епидемиология – потенциална и фактическа ендемичност. Клинична характеристика на заболяванията причинени от *P. vivax*, *P. ovale*, *P. malariae* и *P. falciparum*. Паразитологична диагностика. Химиопрофилактика във фактически ендемични райони. Лична и обществена профилактика. Борба с маларията по света.

7. Висцерална, кожна и кожно-лигавична лайшманиоза (2 ч.)

Висцерална лайшманиоза (индийски и средиземноморски клинично-епидемиологични варианти на болестта). Основни клинични синдроми. Етиологична и диференциална диагноза. Диспансерен контрол. Епидемиологичен контрол и надзор. Кожна лайшманиоза – суха и влажна форма. Кожно-лигавична лайшманиоза.

8. Токсоплазмоза (вродена и придобита). Индикаторни паразитози (2 ч.)

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П Дата: 10.01.2012 г. Страница 4 от 6 стр.

Епидемиологични особености. Токсоплазмоза и бременност. Клиника диагностика и лечение. Профилактика при бременни жени.

Индикаторни за СПИН протозойни инвазии – криптоспоридиоза, пневмоцистоза. Клинико-епидемиологична характеристика при здрави лица и при имунокомпрометирани.

9. Ентеробиоза, аскаридоза, трихоцефалоза. (2 ч.)

Биологична характеристика на патогенните за човека представители на клас Nematoda. Ентеробиоза, аскаридоза, трихоцефалоза. Клинико-епидемиологична характеристика. Географско разпространение. Организация на борбата с космополитните паразитози и природно-ендемичните геохелминтози.

10. Трихинелоза, стронгилоидоза, трихостронгилидоза. (2 ч.)

Клиника, диагностика и лечение. Епидемиологична характеристика. Ролята на инспектора по обществено здраве в организацията на борбата със зооантропонозните паразитози.

11. Ехинококоза. (2 ч.)

Биологична характеристика на патогенните за човека представители на клас Cestoda. Ехинококоза. Здравно значение на ехинококозата в България. Етиология, клинична изява, усложнения. Епидемиологична характеристика на ехинококозата. Епидемиологичен надзор и контрол. Профилактика на ехинококозата.

12. Тениаринхоза, тениоза, цистицеркоза, хименолепидоза. (2 ч.)

Клиника, диагностика и лечение. Епидемиологична характеристика. Ролята на инспектора по обществено здраве в организацията на борбата с антропоозонозните хелминтози. Епидемиологичен надзор и контрол.

13. Шистозоматози – уро-генитална, чревна и японска шистозомиаза. (2 ч.)

Биологична характеристика на патогенните за човека представители на клас Trematoda. Шистозоматози – уро-генитална, чревна и японска. Етиология, биология, клиника, диагностика и лечение. Възможност за автохтонно разпространение на шистозоматозите в България. Епидемиологична характеристика. Профилактика и борба.

14. Фасциолоза, дикроцелиоза. (2 ч.)

Етиология. Биологичен цикъл. Клинико-епидемиологична характеристика. Диагностика и лечение. Географско разпространение. Организация на борбата с метните трематодни инвазии. Лична и обществена профилактика.

15. Кръвосмучещи членестоноги – ектопаразити. (2 ч.)

	<p style="text-align: center;">ФОРМУЛЯР</p>	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	<p style="text-align: center;">УЧЕБНА ПРОГРАМА</p>	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 5 от 6 стр.

Морфологична и биологична характеристика. Епидемиологична роля и медико-социално значение. Лична и обществена профилактика от нападения от кръвосмучещи насекоми. Борба с ектопаразитите.

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН		
№	НА УЧЕБНО-ПРАКТИЧЕСКИТЕ ЗАНЯТИЯ ПО „МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ”	Часове
1.	Задачи на РЗИ в контрола на паразитозите в България.	2
2.	Основни задължения на длъжността специалист по опазване и контрол на общественото здраве.	2
3.	Епидемиологично проучване при случай на малария и други внасяни паразитози.	2
4.	Епидемиологично проучване при случай на трихинелоза и тениаринхоза.	2
5.	Епидемиологично проучване при случай на ехинококоза.	2
6.	Задачи на инспектора по общественото здраве в контрола и борбата с геохелминтозите в България	2
7.	Профилактика и контрол на контактните паразитози в България	3
	ОБЩО	15

ТЕЗИСИ НА УПРАЖНЕНИЯТА:

1. Задачи на РЗИ в контрола на паразитозите в България. (2 ч.)

Основни нормативни документи. Наредба № 5 от 6 април 2006 г. за диагностиката, профилактиката и контрола на местните паразитози (ДВ, бр. 40, 2006 г.); Наредба № 17 от 30 юли 2008 г. за условията и реда за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на внасяните паразитни болести (ДВ, бр. 71, 2008г.).

2. Основни задължения на длъжността специалист по опазване и контрол на общественото здраве. (2 ч.)

Основни цели и задачи на длъжността инспектор по общественото здраве – надзор, контрол и профилактика на паразитните болести. Области на дейност. Преки задължения на инспектора по общественото здраве в контрола на паразитозите в България и борбата с тях.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 6 от 6 стр.

3. Епидемиологично проучване при случай на малария и други внасяни паразитози. (2 ч.)

Запознаване с Приложение 5 към чл. 15, ал. 3 - карта за епидемиологично проучване на паразитно болен и паразитоносител с внесена паразитна болест. Ролята на инспектора по общественото здраве в профилактиката и борбата с трансмисивните паразитози (малария, висцерална лайшманиоза). Контролни мероприятия.

4. Епидемиологично проучване при случай на трихинелоза и тениаринхоза. (2 ч.)

Приложение № 3 към чл. 25, т. 1 - карта за епидемиологично проучване на случай с трихинелоза; Приложение № 5 към чл. 25, т. 5 - данни от епидемиологично проучване на трихинелозен взрив; и Приложение № 5 към чл. 26 - карта за епидемиологично проучване на случай с тениаринхоза/тениоза. Профилактика и борба със зоонозните паразитози (трихинелоза, тениидози).

5. Епидемиологично проучване при случай на ехинококоза. (2 ч.)

Приложение № 2 към чл. 22 - карта за епидемиологично проучване на случай с ехинококоза. Епизоотология и епидемиология на ехинококозата. Профилактика и борба с ехинококозата в България. Национална програма за контрол на ехинококозата по хората и животните.

6. Задачи на инспектора по общественото здраве в контрола и борбата с геохелминтозите в България. (2 ч.)

Борба с геохелминтозите - аскаридоза, трихоцефалоза, стронгилоидоза. Интензивни и неинтензивни геохелминтни огнища. Лечебно-профилактични и санитарно-противоепидемични мероприятия в геохелминтно огнище.

7. Профилактика и контрол на контактните паразитози в България. (3 ч.)

Профилактика и контрол на контактните паразитози ентеробиоза, жиардиаза и хименолепидоза. Предварителен санитарен контрол и текущ санитарен надзор. Задачи на инспектора по общественото здраве в борбата с контактните паразитози.